



ת"פ 10365/12/20 - מדינת ישראל נגד חברה ג.ע. דרך חדשה בע"מ, עילי שמעון דרורי

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 10365-12-20 מדינת ישראל נ' חברה ג.ע. דרך חדשה בע"מ ואח'

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו

בעניין: המאשימה

נגד

הנאשמים

1. חברה ג.ע. דרך חדשה בע"מ

2. עילי שמעון דרורי באמצעות באי כוחם עו"ד

אלי סרור

גזר דין

כתב האישום:

הנאשמים הורשעו על פי הודאתם בכתב האישום ב-3 עבירות של אי הגשת דו"ח תקופתי במועד שיש להגישו, לחודשים 01/19, 03/19 ו-06/19 - עבירה לפי סעיף 117 (א) (6) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1975.

טענות הצדדים:

המאשימה טענה כי כתוצאה ממעשי הנאשמים עוכב מס בסך של כ-90 אלף ₪. המחדל לא הוסר. נטען, כי יש לקבוע מתחם ענישה הנע בין מאסר על תנאי ועד מאסר בפועל בן 7 חודשים, לצד 3-8 חודשי מאסר על תנאי, קנס שנע בין 5-10 אחוז מגובה המחדל והתחייבות להימנע מעבירות לפי חוק מע"מ.

אשר למיקום עונשו של הנאשם בתוך מתחם ענישה זה, מסרה המאשימה כי הנאשם 2 נעדר עבר פלילי, הודה בהזדמנות הראשונה, מס' העבירות נמוך, ולכן יש לקבוע את עונשו באמצע המתחם כלומר להטיל עליו 5 חודשי מאסר בעבודות שירות לצד העונשים הנלווים כאמור. אשר לנאשמת 2, עתרה המאשימה להטלת קנס בסכום מינימלי בשים לב לכך שהיא אינה פעילה עוד.

ב"כ הנאשם התייחס לכך שמדובר בנאשם בן 33 נשוי ואב לילד בן 3, המנהל עסקים מגיל 17 ונעדר עבר פלילי בעבירות מס. בית המשפט התבקש לבטל את הרשעתו נוכח סכנת הפיטורים המיידית שיש בהרשעתו, לחלופין, נטען כי יש להקל בעונשו של הנאשם ולפסוק לו עונש מינימלי לאור נסיבותיו האישיות החריגות וטעמים נוספים כפי שפורט בהרחבה ע"י הסניגור.

הנאשם טען בדבריו טרם מתן גזר הדין, כי נכנס לסחרור כלכלי מאוד קשה, שהוביל לקריסת עסקו. הוא רוצה להמשיך



לעבוד ולהתפתח בעבודתו החדשה, רוצה להתחיל את חייו מחדש, הוא בתהליך לסיים עם חובותיו.

דין והכרעה עונשית:

בטרם פניה לקביעת מתחם העונש ההולם לנאשמים, יש להידרש תחילה לבקשת הנאשם 2 לבטל את הרשעתו. שכן, אם תתקבל הבקשה, יתיתר הדיון הנחוץ לקביעת מתחם עונש הולם.

סעיף 192 לחוק סדר הדין הפלילי מקנה לבית המשפט את הסמכות לבטל הרשעה בפלילים, ולהטיל על נאשם צו מבחן, או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה. סמכות זוהי קיימת גם מכוח הוראותיו של סעיף 71א (ב) לחוק העונשין התשל"ז 1977.

ההלכה הפסוקה קבעה, כי הימנעות מהרשעה הינה חריג שבחריגים, היא אפשרית בכפוף להתקיימותם של שני תנאים מצטברים. התנאי הראשון הוא, כי השלכותיה של ההרשעה הן כה חמורות, עד כדי פגיעה בשיקומו של הנאשם, וקיומו של יחס בלתי פרופורציונלי, בין אותה פגיעה לבין מעשה העבירה. התנאי השני הוא, כי סוג העבירה מאפשר בנסיבות העניין להימנע מהרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים:

"הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטרף שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל" (דברי כב' השופט דורנר בע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (3), 337, להלן: **עניין כתב, וראו גם מהעת האחרונה: רע"פ 619/18 משה בזיזנסקי נ' מדינת ישראל (01.03.18); רע"פ 8215/16 אברהם יצחק נ' מדינת ישראל (29.3.2017); רע"פ 1949/15 **תקדורי נ' מדינת ישראל** (2.4.15); ע"פ 8528/12 אלירן ציפורה נ' מדינת ישראל (3.3.13);**

בכל הנוגע לעבירות אסדרתיות (רגולטוריות), מסוג אחריות קפידה, כדוגמת העבירה בה הורשעו הנאשמים, נפסק, כי על אף העדר היסוד הנפשי, חלים הכללים שנקבעו בהלכת **כתב**, לעניין שאלת ביטול ההרשעה, דהיינו, שהכלל הוא הרשעה והחריג הוא אי הרשעה, וככלל, אין רלוונטיות לשאלת שיקומו של הנאשם, אך יש להחיל את הלכת **כתב** על עבירות אלה **"בגמישות רבה יותר"** (רע"פ 3515/12 **מדינת ישראל נ' דוד שבתאי ואח'** (2013)).

אפנה איפוא לבחון את תחולת התנאים שנקבעו בהלכת **כתב**. תחילה אדון בשאלת היחס בין ההרשעה בפלילים לפגיעה בשיקום הנאשם, ולאחר מכן, אדון בסוג העבירות בהן הורשע הנאשם 1 בנסיבותיה, ובשאלה באם אפשר לוותר על הרשעה, בשים לב לנסיבות אלה, אל מול שיקולי ענישה והרתעה.

התנאי הראשון: האם ההרשעה עלולה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם -

הבקשה לביטול הרשעה מצד הנאשם, מבוססת בעיקר על הנזק הקונקרטי שייגרם לנאשם אם לא תבוטל ההרשעה.



להוכחת התקיימותו של תנאי הנזק הקונקרטי, ההגנה הגישה מכתב מאת מעסיקו הנוכחי המוכיח את הנזק הקונקרטי, לאמור, צוין בו כי ככל שיורשע הנאשם, לא ניתן יהיה להמשיך להעסיקו.

בכך מתקיים התנאי הראשון שבהלכת **כתב**. עם זאת, אל מול הפגיעה האישית במורשע, עומד האינטרס הציבורי המחייב מבט על של בית המשפט על שיקולי ענישה והרתעה.

התנאי השני: האם סוג העבירה בה הורשע הנאשם מאפשר ביטול ההרשעה -

לפי הלכת **כתב** התנאי השני שעל בית המשפט לבחון הוא האם "**סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים**" (הדגשה שלי - ש.ב.; שם, בעמ' 342).

בנדוננו, מדובר בביצוע 3 עבירות של אי הגשת דוחות תקופתיים, מבלי להקל בחומרת המעשה, מדובר במס' דוחות נמוך יחסית, כפי שגם המדינה טוענת.

מדובר בעבירות אסדרתיות, אשר בדרך כלל נוטה התביעה להסכים להמרת כתב האישום בקנס מנהלי, מבלי שיוטבע חותם פלילי על הנישום שחדל ולא הגיש את הדוחות התקופתיים.

הגישה בפסיקה בנוגע לביטול הרשעה בעבירות אסדרתיות מקלה וגמישה יותר (הלכת **שבתאי** הנזכרת לעיל; וראו בהמשך פסיקה קונקרטית בעבירות מס).

חוות דעת של שירות המבחן, תומכת בביטול ההרשעה.

שירות המבחן מדגיש, כי מדובר בבחור נורמטיבי, בכל מישורי חייו, ללא עבר פלילי, למעט הרשעה אחת משנת 2016, שעניינה אי קיום צו מנהלי, בגינה קיבל קנס והתחייבות.

שירות המבחן המליץ לבית המשפט לבטל את ההרשעה, ולהסתפק בענישה חינוכית, הכוללת היקף ניכר של שעות עבודה לתועלת הציבור, אשר יהוו עונש התרעתי, ויסייע לנאשם להפנים את גבולות החוק, וזאת לצד התחייבות כספית.

המלצת השירות כשמה כן היא, אך בהינתן המכלול, לא מצאתי טעם טוב לסטות ממנה.

בנסיבות כוללות אלה, סבורני כי גם התנאי השני שבהלכת **כתב**, מתקיים.

המסקנה היא, כי אפשר לוותר על הרשעה במקרה הקונקרטי והמיוחד של הנאשם שבפני בית המשפט.



מדיניות הפסיקה בביטול הרשעות בעבירות דומות:

מעיון בפסיקה עולה כי גם בעבירות מס, ואף בעבירות חמורות מתחומים שונים, במקרים מתאימים וחריגים, הורה בית המשפט על ביטול הרשעה. להלן תמצית מהפסיקה הרלבנטית:

- ברע"פ 4606/01 **סופר נ' מדינת ישראל** (3.1.2002) - בית משפט השלום נמנע מהרשעת הנאשם בביצוע עבירות של אי הגשת דוחות למס הכנסה. בית המשפט המחוזי הפך החלטה זו. בבקשת רשות ערעור לעליון, הושבה פסיקתו של בית המשפט השלום על כנה. נקבע, כי אמנם ככלל בעבירות מהסוג הנדון, יש להרשיע את הנאשם. יחד עם זאת, הובהר כי "אין המדובר בכלל בל יעבור" תוך הפנייה להלכת **כתב** אשר עסקה בעבירת שוחד.
- בת"פ (מחוזי באר שבע) 69476-07-20 **מדינת ישראל נ' דוד ציון דוד** (4.7.21) - בית המשפט המחוזי ביטל את הרשעת הנאשם בעבירות לפי סעיף 117(ב1) לחוק מע"מ, שעניינה "מי שפעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו". עבירה בעלת יסוד של מודעות, שהינה חמורה מהעבירה שבנדונו. בית המשפט קבע כי בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה והפגיעה שעלולה להיגרם לנאשם כתוצאה מההרשעה, בהיותו אדם שתורם לחברה, היא אינה מידתית, ועל כן בוטלה ההרשעה.
- עפ"ג (מחוזי חיפה) 24721-12-14 **מדינת ישראל - אנף המכס והמע"מ נ' דלית נחמני** (29.1.15) - בית המשפט המחוזי דכאן (הרכב בראשות כב' הנשיא ד"ר ר. שפירא) אישר את החלטת בית המשפט השלום על כנה, אשר ביטל הרשעתה של נאשמת שביצעה 9 עבירות של אי הגשת דוחות תקופתיים לפי חוק מע"מ. יצוין כי באותו מקרה אף לא הוסרו המחדלים. בית המשפט המחוזי ציין כי בשים לב לכך שמדובר בעבירות שנמצאות במדרג הנמוך מבין העבירות של חוק מע"מ, וכן שעה שמדובר בעבירות הנמנות על אותם סעיפים שבהם ניתן להמיר את התיק הפלילי בקנס מנהלי, מתחזקת הקביעה כי יש לנטות לעבר ביטול ההרשעה.
- בעפ"ג (מחוזי מרכז) 26177-05-14 **בהרב נ' מדינת ישראל** (22.2.2015) - בית המשפט המחוזי ביטל את הרשעת המערער בגין אי הגשת 7 דוחות תקופתיים למע"מ, בעודו מציין כי בסוג זה של עבירות ניתן להסתפק במקרים מתאימים בקנס מנהלי.
- עפ"ג (מחוזי מרכז) 44065-04-12 **מדינת ישראל נ' דאנו** (15.7.2012) - בית המשפט המחוזי הותיר על כנה את החלטת בית משפט השלום להימנע מהרשעתו של המשיב באי הגשת 9 דוחות תקופתיים למס הכנסה, ו- 2 עבירות של אי הגשת הצהרת הון.
- בע"פ (מחוזי באר שבע) 23401-11-11 **מדינת ישראל נ' אוחיין** (1.2.2012) - נדחה ערעור על אי הרשעה של נאשם שהודה בביצוע עבירה של הגשת דו"ח תקופתי למע"מ ללא צירוף התשלום הנובע ממנו.

סוף דבר:

לאחר שנבחנו מכלול השיקולים הנדרשים לעניין, אני מוצא כי מתקיימים התנאים המאפשרים, במקרה חריג זה, לבטל את הרשעת הנאשם בלי שהדבר יפגע בשיקולי ענישה, ולהסתפק בענישה חינוכית התורמת לציבור, לצד התחייבות כספית שיהיה בה כדי להרתיע את הנאשם מלעבור עבירות נוספות בעתיד. הרשעת הנאשמת 1 תיוותר על כנה.

אשר על כן, אני מורה כדלקמן:



- (1) הרשעת הנאשם מיום 13.9.21 - מבוטלת.
- (2) אני גוזר על הנאשם - 400 שעות שירות לתועלת הציבור (להלן: "הצו").
- (3) שירות המבחן מתבקש להגיש לבית המשפט תכנית עבודה לאישור בתוך 30 יום.
- (4) בהתאם להוראות סעיף 3 לפקודת המבחן, הובהר לנאשם, כי באם לא ימלא אחר הוראות הצו ו/או אם יעבור עבירה נוספת, יהיה צפוי להרשעה ועונש על העבירה שבגינה ניתן הצו.
- (5) אני מטיל על הנאשם התחייבות כספית בגובה של - 15,000 ₪, להימנע במשך 3 שנים מהיום מביצוע עבירות בהן הורשע בתיק זה ו/או כל עבירה על חוק מע"מ ו/או פקודת מס הכנסה. במעמד הקראת גזר הדין הוסבר לנאשם, כי באם יעבור עבירה עליה חלה ההתחייבות, הוא צפוי לחילוט. הנאשם אישר קבלת ההתחייבות עליו והבין את נפקות הפרטה.
- (6) הרשעת הנאשמת נותרת על כנה ומוטל עליה קנס סמלי בסך של 1 ₪, בשים לב כי איננה פעילה עוד.

המזכירות תמציא העתק החלטה זו לשירות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, ל' סיוון תשפ"ב, 29 יוני 2022, במעמד הצדדים.